

Любов МИКОЛАЙЧИК

здобувачка освітньо-професійної програми

«Менеджмент», ЗУНУ

Науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ

Жанна КРИСЬКО

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Соціальна відповідальність бізнесу (СВБ) - комплексне визначення, яке поєднує усвідомлення організацією власних зобов'язань, направлених на покращення умов праці не тільки працівників, але й суспільства загалом, а також навколишнього середовища [1].

У звичайних умовах функціонування бізнесу соціальна відповідальність дозволяє підприємствам покращити свою репутацію та визнання їх діяльності в цілому, створити стабільні та врегульовані відносини з суспільством та державою, одержувати постійні прибутки. Проте воєнні дії значно впливають та змінюють усвідомлення соціальної відповідальності бізнесу, доєднуючи до цього поняття нові аспекти і коригуючи вже сформовані підходи. СВБ є стратегічною практикою, яка спрямовує свої дії на те, аби бізнес брав рішучу участь у поліпшенні соціально-економічних питань та розв'язанні соціальних проблем, з якими стикаються кожного дня громадяни нашої держави. Це об'єднує в собі не тільки здійснення визначених обов'язків, але й інші альтернативні заходи, орієнтовані на підтримку суспільства та турботу про довкілля.

Соціальна відповідальність бізнесу у мирний час формувалася як поєднання конкретних заходів, таких як:

- благодійність (привернення уваги суспільства до конкретних соціальних потреб, допомога збору коштів, доєднання учасників до волонтерства) [2];
- корпоративно-соціальний маркетинг (підтримання акцій щодо

охорони довкілля);

- волонтерські заходи зацікавленні суспільством (заохочення робітників щодо допомоги громадським організаціям та різним суспільним ініціативам);

- соціально-етичні напрямки ведення бізнесу (формування толерантної корпоративної свідомості) [4].

Але історія нашої країни, події світу, значно змінюють формування уяви щодо соціальної відповідальності, як у формі позиції громадян, так і в бізнес-структурах. Воєнний стан, військова агресія, окупація частини держави остаточно змінили розуміння даної позиції, направивши її у бік орієнтирів на, перш за все, допомоги в організації захисту країни: фінансами, транспортними засобами, забезпеченні продовольчими товарами, послугами сил оборони держави, дуже часто на волонтерських засадах, безоплатно.

Соціальна відповідальність охоплює діяльність власних працівників, які з певних причин втратили роботу, але їм необхідне утримання на період військових дій; на жителів, особливо тих, хто на тимчасово окупованих територіях, яким необхідна гуманітарна допомога; на відбудову територій, які зазнали руйнації за час війни. Не варто виключати той факт, що в час війни майже всі організації поділяють втрати: людські - міграція населення, вступ до лав ЗСУ; фінансові - через гальмування виробництва та функціонування діяльності; матеріальні - руйнування інфраструктури підприємства [3].

Зауважимо, що дуже важливо в умовах воєнного стану підтримувати безперебійне функціонування роботи підприємства, якщо умови дозволяють це робити; відновлювати виробництво на деокупованих територіях; зайнятися релокацією бізнесу до умов комфортного проживання. Враховуючи вплив на вирішення економічних та суспільно значущих завдань - це є чи не найбільш важливим аспектом у забезпеченні існування держави в час військового стану, реальне окреслення діяльності соціальної

відповідальності бізнесу.

Отже, чесно та совісно працювати, вчасно сплачувати податки та виявляти турботу до своїх працівників - це фундамент функціонування українського бізнесу, як на період війни, так і після закінчення. Дотримуватись соціально-відповідального підходу у бізнес-середовищі сьогодні - це є необхідність.

Список використаних джерел

1. Безвух С. В. Соціальна відповідальність бізнесу в конфліктні часи. *Економіка і суспільство*. Хмельницький національний університет. Випуск 3. 2016. 123-129 с.
2. Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л. Соціальне підприємництво як інноваційний інструмент вирішення суспільних проблем: передумови становлення та активізації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». Вип. 6, Частина 2. Ужгород, 2016. С. 129-132. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/23866/1/Стаття.pdf>
3. Соціально відповідальний бізнес під час війни. URL: <https://finstream.ua/soczialno-vidpovidalnyj-biznes-pid-chas-vijny-2024>
4. Серікова О. М. Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу в умовах війни в Україні: національний і глобальний виміри. *БізнесІнформ*, № 6. 2022. С. 94-100.